

INFEKCIJE U TRUDNOĆI

Infekcije tokom trudnoće ili tokom poroda (perinatalne infekcije) mogu bit prenešene s majke na dijete. Ukoliko do infekcije trudnice dođe tokom prva tri mjeseca trudnoće (prvog trimestra), kada je plod u najosjetljivijem periodu razvoja, može doći do teških oštećenja embrija. Rizik se postepeno smanjuje s napredovanjem trudnoće.

Koji poremećaji ploda mogu nastati zbog infekcije u trudnoći?

Spontani pobačaj, prijevremeni porod, poremećaj kod djeteta kao što je preniska tjelesna težina, poremećaj razvoja pojedinih organa ili mentalni poremećaji.

Koji uzročnici infekcije trudnice mogu biti uzrok ovih poremećaja?

Najčešći uzročnici su virusi kao što je rubela, citomegalo virus i herpes simplex virusi, te parazit toksoplazma.

Što je važno znati?

Trudnica ne mora imati vidljive simptome bolesti.

Kako se može otkriti da li je trudnica inficirana ovim virusima ili parazitom?

TORCH testom.

Što znači TORCH?

TORCH je skraćenica koja se sastoji od početnih slova naziva najčešćih uzročnika infekcije tokom trudnoće koji mogu izazvati oštećenja ploda TO-R-C-H.

TORCH testom se utvrđuje da li trudnica ima ili je imala infekciju:

- TO – parazitom toksoplazma
- R – virusom rubela
- C – citomegalo virusom ili
- H – herpes simpleks virusom (HSV1 i HSV2)

TORCH testom otkrivaju se antitijela u krvi žene na prisustvo ovih uzročnika. Ovisno o vrsti i količini antitijela može se utvrditi da li postoji infekcija u trenutku testiranja ili da li je žena već prije preboljela neku od ove četiri bolesti sa ili bez simptoma.

Koji je uzorak potreban za testiranje?

Krv

Kako izgleda nalaz TORCH testa:

Što znači nalaz – negativno?

Negativan test znači da žene nema antitijela na nevedene uzročnike odnosno da u trenutku testiranja nema infekciju niti je tokom života bila u kontaktu s ovim uzročnicima.

Kada se test tumači kao pozitivan?

Pozitivan test je kada su u krvi pronađena antitijela. Antitijela su imunoglobulini vrste IgM i/ili IgG vrste. Količina se utvrdi brojčano.

Kako se tumači nalaz TORCH testa?

Značenje i tumačenje ovakvog nalaza može biti dvojako:

Prisustvo IgM antitijela ukazuje na trenutno postojanje infekcije. U ovom slučaju test se ponavlja, a može se još potvrditi drugim testom.

Prisustvo IgG antitijela ukazuje da je osoba preboljela infekciju u prošlosti. Kako bi se vidjelo koliko davno je ta infekcija bila test se ponavlja nakon 14 dana. Usporedbom vrijednosti ova dva testa prati se da li količina protutijela pada ili raste ili ostaje ista. Na osnovu toga ljekar daje tumačenje o nastanku infekcija.

Postoje li simptomi koji bi mogli ukazati na moguću infekciju ovim uzročnicima i potrebu primjene TORCH testa?

Simptomi na koje se može obratiti pažnja uključuju:

- kožni osip
- nizak nivo trombocita
- nisku tjelesnu težinu djeteta u odnosu na stepen razvoja
- oboljenja jetre

Kada se može provesti testiranje?

- -pri planiranju trudnoće
- -u početku trudnoće
- -tijekom trudnoće

Što još treba znati?

Kako se može doći u kontakt s ovim uzročnicima?

Toksoplazma – je parazit koji se nalazi u probavnom sistemu mačke. Mačka izmetom izbacuje parazit u obliku mikroskopski vidljive ciste. Zaraziti se može najčešće cistama prenešenim prljavim rukama u usta nakon kontakta s mačkom, a ponekad i termički nedovoljno obrađenim mesom.

Rubela – je virus koji se prenosi kapljičnim putem kao infekcija dišnih puteva i uzorkuje akutnu zaraznu osipnu bolest. Djeca se vakcinišu u 13. mjesecu života kombinovanom vakcinom protiv ospica, zaušnjaka i rubele (MMR). TORCH testom se može provjeriti da li trudnica posjeduje zaštitna antitijela protiv rubela virusa, odnosno može se provjeriti vakcinalni status trudnice.

Citomegalo (CMV) – je virus koji se nalazi u tjelesnim tekućinama (slina, krv, majčino mlijeko) bolesne osobe ili osobe nositelja virusa. Prenosi se bliskim kontaktom (poljupcima, spolnim kontaktom). Veliki broj ljudi tokom života je bio u kontaktu s CMV bez simptoma. Prisustvo protutijela i njihove vrste može se utvrditi TORCH testom.

Herpes simpleks – su dva virusa HSV1 i HSV2. HSV1 (popularno poznat kao „groznica na ustima“) i prenosi se direktnim kontaktom s osobom koja na ustima ima oštećenje u obliku mjehurića ili kraste, ali i spolnim kontaktom. HSV2 se prenosi spolnim putem, na dijete se najčešće pronosi tokom poroda. Da li se radi o akutnoj, novoj infekciji ili je osoba bila u prošlosti u kontaktu s virusom može se utvrditi TORCH testom.

